

Submissie op de internet consultatie i.v.m. het voorgestelde verbod op NZT

Wij maken graag gebruik van de gelegenheid om te reageren op het voorgestelde verbod op nicotinezakjes zonder tabak (NZT). Wij merken namelijk op dat wanneer het voorgenomen verbod op NZT zal worden doorgevoerd, wederom een minder schadelijk alternatief ten opzichte van het roken van sigaretten van de markt zal verdwijnen. Door de strikte regulering van e-sigaretten per 1 oktober 2023¹ zal het immers voor de roker en damper (ex-roker) ook niet langer mogelijk zijn om de elektronische sigaret als stopmiddel of als minder schadelijk alternatief voor de sigaret te kiezen.

Het Nederlandse beleid is onvoldoende effectief gebleken in het terugdringen van het aantal rokers of het stimuleren van rokers om te stoppen. Het aantal rokers in Nederland stijgt weer (van 20,2% in 2020 naar 20,6% in 2021)² en het aantal rokers dat een serieuze stoppoging doet is significant gedaald en ligt in 2021 met 30,9% (in 2020 35,6%)³ op een historisch dieptepunt. Dit roept de vraag op waarom de overheid wederom een, onder andere door het RIVM⁴ erkend, minder schadelijk alternatief zoals NZT voor de volwassen roker wil verbieden. Een rechtvaardiging hiervoor kan namelijk niet worden gevonden in het gebruik van NZT onder jongeren. Het RIVM concludeert immers dat het 'ooit' gebruik van NZT onder jongeren zeer laag is: "0,3 procent onder 13- tot en met 17-jarigen en 1,3 procent onder 18- tot en met 24-jarigen."⁵

Daarnaast blijkt uit landen waar soortgelijke producten ('snus') als alternatief voor sigaretten op de markt zijn dat deze bijdragen aan het terugdringen van de schadelijke gevolgen van roken.⁶ Zo kent Zweden het laagste aantal rokers in de EU⁷ en een uitzonderlijk laag percentage mensen met aan roken gerelateerde ziekten.⁸ Kortom: landen (zoals o.a. het Verenigd Koninkrijk, Nieuw-Zeeland en Zweden) waar minder schadelijke alternatieven voor de sigaret worden ingezet om de schadelijke gevolgen van het roken terug te dringen zien het aantal rokers sneller dalen.^{9,10}

Een verbod op NZT en het de-facto verbod op e-sigaretten is absoluut niet in het belang van de volksgezondheid, het werkt de illegale handel van deze producten in de hand en houdt het roken in stand. Daarom verzoeken wij de overheid met klem om deze producten als onderdeel van de strikte regulering beschikbaar te houden voor de volwassen roker die hiermee wil stoppen of op een minder schadelijk product wil overstappen. Een effectieve manier om dit te realiseren is om deze producten uitsluitend te verkopen via speciaalzaken en hun online-verkoopkanalen (die gericht zijn op de verkoop aan volwassenen). Het kan niet zo zijn dat minder schadelijke producten zoals de e-sigaret en NZT strenger worden gereguleerd dan sigaretten en shag. En dat sigaretten en shag op termijn breder beschikbaar zijn (o.a. in tankstations en gemakzaken) dan producten die, ook door de overheid, worden gezien als een minder schadelijk alternatief voor de gewone sigaret.

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-32367.pdf>

² <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83021NED/table?dl=7675A>

³ Figuur 14 Kerncijfers Roken 2021 [link](#)

⁴ [Nicotineproducten zonder tabak voor recreatief gebruik, met erratum \(rivm.nl\)](#)

⁵ Memorie van toelichting bij de voorliggende conceptwetswijziging om "regels te stellen voor nicotineproducten zonder tabak en nicotineapparaten." p. 4.

⁶ Can alternative nicotine products put the final nail in the smoking coffin? [link](#)

⁷ Eurobarometer 506 [link](#)

⁸ Ramström, L.; Borland, R.; Wikmans, T. Patterns of Smoking and Snus Use in Sweden: Implications for Public Health. Int. J. Environ. Res. Public Health 2016, 13, 1110. [link](#)

⁹ <https://www.independent.co.uk/news/health/smoking-uk-number-lowest-level-b2239761.html>

¹⁰ <https://www.stuff.co.nz/opinion/130866009/were-winning-the-smokefree-race--but-its-no-time-to-let-up>